

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Avräkning i finansieringssystemet

Dnr KN2024/00955

April 2024

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter	4
3	Ärendet.....	6
4	Finansieringen av kärntekniska restprodukter.....	6
5	Myndighetsorganisationen inom området.....	7
6	Likvida flöden till och från kärnavfallsfonden.....	7
6.1	Kärnavfallsfondens förslag till ändringar av finansieringsförordningen	7
6.2	Nuvarande reglering av in- och utbetalningar till kärnavfallsfonden	8
	Allmänt om systemet.....	8
	Inbetalning av kärnavfallsavgifter	8
	Utbetalning av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter.....	9
6.2.1	Utbetalning av fondmedel som är hänförliga till Studsviksavgifter	9
7	Inbetalningar av kärnavfallsavgifter ska få avräknas mot utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter.....	10
8	Ikraftträdande.....	12
9	Konsekvensanalys.....	12

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria lämnas förslag till ändringar i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter.

Det föreslås att Kärnavfallsfonden får avräkna tillståndshavarnas inbetalningar av kärnavfallsavgifter mot utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter, till ett nettoflöde per avgiftsskyldig tillståndshavare och kvartal.

Syftet är att minska flödet av kärnavfallsavgifter till kärnavfallsfonden och flödet av medel från kärnavfallsfonden och Studsviksfonden. Detta innebär färre transaktioner och en minskad administrativ börda för berörda tillståndshavare och myndigheter, samtidigt som värdet i fonderna främjas genom sänkta transaktionskostnader och minskad operativ risk.

2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter

dels att 33, 40, 43 och 44 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 44 a §, och närmast före 44 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

33 §¹

Riksgäldskontoret prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av tillståndshavaren. Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under det kvartal som ansökan avser och som avser åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades.

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret besluta om utbetalning av fondmedel

1. för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i de kostnadsberäkningar som avses i första stycket, eller

2. i efterskott efter ansökan enligt 32 § andra stycket.

Fondmedlen ska betalas ut i förskott för kvartal. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket 2 ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.

Fondmedlen ska betalas ut under första månaden i det kvartal som utbetalningen avser. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket 2 ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.

40 §²

Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel efter beslut enligt 33, 35 och 37 §§ på begäran av Riksgäldskontoret.

Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel efter beslut enligt 33, 35 och 37 §§ på begäran av Riksgäldskontoret. *Vid utbetalning enligt 33 § ska Kärnavfallsfonden beakta möjligheten till avräkning enligt 44 a §.*

¹ Senaste lydelse 2022:254.

² Senaste lydelse 2018:1450.

43 §³

Riksgäldskontoret prövar ansökningarna om utbetalning och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel som är hänförliga till Studsviksavgifter får användas. Fondmedel får betalas ut endast till den som är skyldig att genomföra sådana åtgärder som Studsviksavgifterna har fonderats för eller till en myndighet som är huvudman för ett sådant genomförande. Beslutet får endast avse kostnader för åtgärder som förväntas genomföras under det kvartal som ansökan avser och som ingått i de kostnadsberäkningar som har använts då Studsviksavgifterna beslutades.

Om det finns särskilda skäl, får Riksgäldskontoret besluta om utbetalning i efterskott efter ansökan enligt 42 § andra stycket.

Fondmedel ska betalas ut *i förskott* för kvartal. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.

Fondmedel ska betalas ut *under första månaden i det kvartal som utbetalningen avser*. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott enligt andra stycket ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet.

44 §⁴

Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel efter beslut enligt 43 § på begäran av Riksgäldskontoret.

Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel efter beslut enligt 43 § på begäran av Riksgäldskontoret. *Vid utbetalning ska Kärnavfallsfonden beakta möjligheten till avräkning enligt 44 a §.*

Avräkning av kärnavfallsavgift vid utbetalning av fondmedel

44 a §

Inbetalning av kärnavfallsavgiften får avräknas mot utbetalning av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2024.

³ Senaste lydelse 2022:254.

⁴ Senaste lydelse 2018:1450.

3 Ärendet

Kärnavfallsfonden gav i december 2022 in en framställning till Klimat- och näringslivsdepartementet om möjligheten att samordna in- och utbetalningar till kärnavfallsfonden till ett nettoflöde (KN2023/00096). Kärnavfallsfonden föreslår att förordningen (2017:1179) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringsförordningen) ändras så att det likvida flödet i form av rörliga och fasta avgifter in till fonden samt utbetalningar ut ur fonden får samordnas till ett nettoflöde per avgiftsskyldig tillståndshavare och kvartal. Kärnavfallsfondens förslag har tagits fram i samråd med Riksgäldskontoret (Riksgälden), Kammarkollegiet och representanter från reaktorinnehavarna och övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare.

4 Finansieringen av kärntekniska restprodukter

Utgångspunkten för finansieringssystemet med tillhörande regelverk är att kärnkraftsindustrin ska finansiera framtida kostnader kopplade till ett säkert omhändertagande av använt kärnbränsle samt för avveckling och rivning av kärnkraftsreaktorerna. Syftet är att kostnaderna ska täckas av dem som genererat avfallet, vilket är ett uttryck för principen att det är förorenaren som betalar (den s.k. polluter pays principle). Tanken är att så långt som möjligt minimera risken för att staten ska tvingas stå för dessa kostnader.

Finansieringssystemet har reglerats i lag sedan 1980-talet och bestämmelserna finns i dag i lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter (finansieringslagen) och finansieringsförordningen. Nu gällande finansieringssystem och de medel som avsatts ska täcka kostnaderna från den kärnkraft som är i drift. Eventuella framtida reaktorer och tillhörande avfall omfattas inte.

Syftet med finansieringslagen är att säkerställa finansieringen av de skyldigheter som följer av lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). Dessa skyldigheter omfattar att ta hand om använt kärnbränsle och andra restprodukter, avveckla och riva kärnkraftverk på ett säkert sätt och den forskning och utveckling som har samband med detta. För att uppnå detta måste den som har tillstånd till en kärnteknisk verksamhet som ger upphov till restprodukter (tillståndshavaren) betala kärnavfallsavgift och ställa säkerhet.

Kärnavfallsavgiften ska betalas återkommande till den statliga myndigheten Kärnavfallsfonden, som förvaltar medlen i en särskild fond som heter kärnavfallsfonden (i text skiljer sig myndigheten från fonden genom att myndighetens namn skrivs med stort "K"). I finansieringslagen preciseras vilka kostnader som kärnavfallsavgiften ska finansiera. Hit hör exempelvis tillståndshavarnas kostnader för en säker hantering och slutförvaring av restprodukter, tillståndshavarnas avveckling och rivning

av kärntekniska anläggningar, statens och tillståndshavarnas forsknings- och utvecklingsverksamhet, tillståndshavarnas, statens och kommunernas kostnader för information till allmänheten som rör hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall samt statens kostnader för förvaltning av medel och prövning av frågor kopplade till finansieringslagen.

Säkerheter ska ställas för att täcka skillnaden mellan de återstående kostnader som tillståndshavarna förväntas få och de medel som redan har fonderats (finansieringsbeloppet). En reaktorinnehavare ska ställa säkerhet även för ett belopp som kompletterar finansieringsbeloppet med hänsyn till att det kan visa sig otillräckligt (kompletteringsbeloppet).

5 Myndighetsorganisationen inom området

Kärnavfallsfonden har till uppgift att ta emot avgifter som betalas in till kärnavfallsfonden efter beslut av regeringen eller Riksgälden, förvalta de fonderade avgiftsmedlen och betala ut fonderade medel efter beslut av regeringen eller Riksgälden.

Kammarkollegiet kan utföra vissa arbetsuppgifter åt Kärnavfallsfonden. Vilka dessa uppgifter är ska preciseras antingen i ett avtal mellan Kärnavfallsfonden och Kammarkollegiet eller i ett beslut om delegering från Kärnavfallsfondens styrelse.

Riksgäldens uppgifter inom finansieringssystemet regleras i finansieringsförordningen. Myndigheten ska inom ramen för detta arbete bland annat upprätta förslag till kärnavfallsavgift, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för reaktorinnehavare, besluta om kärnavfallsavgift och finansieringsbelopp för övriga avgiftsskyldiga tillståndshavare, besluta om utbetalning av fonderade medel, pröva ställda säkerhets värdebeständighet och vara tillsynsmyndighet.

6 Likvida flöden till och från kärnavfallsfonden

6.1 Kärnavfallsfondens förslag till ändringar av finansieringsförordningen

Kärnavfallsfondens förslag syftar till att möjliggöra samordning av det likvida flödet av avgifter in till fonden och utbetalningar ut ur fonden till ett nettoflöde per avgiftsskyldig tillståndshavare och kvartal. Enligt Kärnavfallsfonden sker det stora likvida flöden ut ur fonden i början av varje månad i varje kvartal och nästan lika stora flöden in till fonden i slutet av samma månad. Med utgångspunkt från utfall och prognos för 2022 summerar Kärnavfallsfonden dessa kvartalsvisa flöden till 6 501 miljoner kronor. Med ett avräkningsförfarande skulle denna summa vara

864 miljoner kronor, dvs. en minskad transaktionsvolym på 5 636 miljoner kronor. En samordning av in- och utbetalningar till ett nettoflöde skulle eliminera onödiga transaktionskostnader, minska marknadspåverkan och den operativa risken samt generera administrativa effektivitetsvinster. Med aktuell fördelning mellan basportföljen (KAF BAS) och den långsiktiga portföljen (KAF LÅNG) beräknar Kärnavfallsfonden att den förväntade besparingen för 2022, bara i form av minskade transaktionskostnader, skulle ha uppgått till 5,7 miljoner kronor. Kärnavfallsfonden har även uppskattat framtida kvartalsvisa likvida flöden för 2024–2028. Kärnavfallsfonden uppskattar dessa till i genomsnitt 6 900 miljoner kronor per år. Med en kvittning skulle summan i genomsnitt vara 900 miljoner kronor per år, vilket betyder att den årliga transaktionsvolymen skulle minska med i genomsnitt 6 000 miljoner kronor. Detta skulle innebära en genomsnittlig besparing på 4,8 miljoner kronor årligen.

6.2 Nuvarande reglering av betalningar till och från kärnavfallsfonden

Allmänt om systemet

För tillståndshavare finns en skyldighet att betala in kärnavfallsavgifter och en möjlighet att ansöka om utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfalls- eller Studsviksavgifter. För dessa aktörer kan det uppstå en situation där avräkning av in- och utbetalning är möjlig. För ideella föreningar, kommuner och statliga myndigheter finns det däremot ingen skyldighet att betala kärnavfallsavgifter, utan bara en möjlighet att ansöka om utbetalning av medel från kärnavfallsfonden. Det avräkningsförfarande som föreslås i avsnitt 7 blir därför inte aktuellt för ideella föreningar, kommuner och statliga myndigheter. Mot denna bakgrund är detta avsnitt avgränsat till vad som gäller för tillståndshavarna.

Inbetalning av kärnavfallsavgifter

För en reaktorinnehavare som har tillstånd för en eller flera kärnkraftsreaktorer som inte är permanent avstängda bestäms kärnavfallsavgiften till ett belopp i kronor per levererad kilowattimme el utifrån den mängd el som reaktorinnehavaren kan antas leverera under återstående drifttid. För övriga tillståndshavare bestäms kärnavfallsavgiften till ett årligt belopp i kronor (6 § finansieringsförordningen). En reaktorinnehavare ska betala kärnavfallsavgiften kvartalsvis senast en månad efter varje kvartals utgång och en tillståndshavare som inte är reaktorinnehavare ska betala kärnavfallsavgiften årsvis senast en månad efter varje kalenderårs utgång (20 och 21 §§ finansieringsförordningen). Kärnavfallsavgifterna ska betalas till Kärnavfallsfonden (22 § finansieringsförordningen).

Utbetalning av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter

En tillståndshavare ska varje år upprätta en utbetalningsplan för de kostnader som förväntas uppkomma under nästkommande kalenderår och som kan finansieras med medel från kärnavfallsavgifter. Planen ska sedan lämnas in till Riksgälden (21 § 1 finansieringslagen och 31 § finansieringsförordningen).

En tillståndshavare som vill få medel utbetalda från kärnavfallsfonden får ansöka om detta. Ansökan ska lämnas in till Riksgälden senast den 31 oktober för utbetalningar som avser nästa kalenderårs första kvartal, den 28 februari för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs andra kvartal, den 30 maj för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs tredje kvartal och den 31 augusti för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs fjärde kvartal. En tillståndshavare får även ansöka om utbetalning i efterskott för kostnader som tillståndshavaren har haft under innevarande eller tidigare kvartal. Ansökan får i så fall lämnas in vid en senare tidpunkt. I ansökan ska det anges vilka kostnader som de utbetalade medlen ska finansiera (32 § finansieringsförordningen).

Riksgälden prövar ansökningarna och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas av tillståndshavaren. Beslutet får endast avse kostnader som tillståndshavaren förväntas få under det kvartal som ansökan avser och som avser åtgärder och verksamheter som ingår i de kostnadsberäkningar som har använts då kärnavfallsavgiften beslutades. Om det finns särskilda skäl får dock Riksgälden besluta om utbetalning av fondmedel för åtgärder och verksamheter som inte har ingått i en kostnadsberäkning eller i efterskott för kostnader som tillståndshavaren har haft under innevarande eller tidigare kvartal. Fondmedlen ska som huvudregel betalas ut i förskott för det kvartal som avses. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet (33 § finansieringsförordningen). Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel på begäran av Riksgälden (40 § finansieringsförordningen).

Utbetalning av fondmedel som är hänförliga till Studsviksavgifter

Med Studsviksavgifter avses avgifter enligt lagen (1988:1597) om finansiering av hanteringen av visst radioaktivt avfall m.m. (Studsvikslagen). Lagen upphävdes vid utgången av 2017 och några inbetalningar sker inte längre till fonden. Avgifterna betalades av den som hade tillstånd att inneha eller driva en kärnkraftsreaktor. En tillståndshavare kan dock fortfarande ansöka om utbetalning av fondmedel som är hänförliga till Studsviksavgifter (Studsviksfonden). Utbetalning kan exempelvis ske för hantering och slutförvaring av kärnavfall, kärnämne och annat radioaktivt avfall som före den 30 juni 1991 har genererats till följd av kärnteknisk verksamhet i eller förvarats vid kärntekniska anläggningar (1 § Studsvikslagen).

En tillståndshavare som vill få fondmedel utbetalda från Studsviksfonden ska lämna in en ansökan om detta till Riksgälden senast

den 31 oktober för utbetalningar som avser nästa kalenderårs första kvartal, den 28 februari för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs andra kvartal, den 30 maj för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs tredje kvartal och den 31 augusti för utbetalningar som avser innevarande kalenderårs fjärde kvartal. En tillståndshavare får även ansöka om utbetalning av sådana fondmedel i efterskott för kostnader under innevarande eller tidigare kvartal. Ansökan får i så fall lämnas in vid en senare tidpunkt. I ansökan ska det anges vilka kostnader som medlen ska finansiera och under vilket kvartal de förväntas uppkomma eller har uppkommit (42 § finansieringsförordningen).

Riksgälden prövar ansökningarna och beslutar hur och i vilken utsträckning fondmedel får användas. Fondmedel får betalas ut endast till den som är skyldig att genomföra sådana åtgärder som Studsviksavgifterna har fonderats för eller till en myndighet som är huvudman för ett sådant genomförande. Beslutet får endast avse kostnader för åtgärder som förväntas genomföras under det kvartal som ansökan avser och som ingått i de kostnadsberäkningar som har använts då Studsviksavgifterna beslutades. Om det finns särskilda skäl får dock Riksgälden besluta om utbetalning i efterskott för kostnader som tillståndshavaren har haft under innevarande eller tidigare kvartal. Fondmedel ska som huvudregel betalas ut i förskott för det kvartal som avses. Om fondmedlen ska betalas ut i efterskott ska fondmedlen i stället betalas ut senast under det kvartal som infaller närmast efter beslutet (43 § finansieringsförordningen). Kärnavfallsfonden betalar ut fondmedel på begäran av Riksgälden (44 § finansieringsförordningen).

7 Inbetalningar av kärnavfallsavgifter ska få avräknas mot utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter

Förslag: Inbetalningar av kärnavfallsavgifter ska få avräknas mot utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter. Vid utbetalning ska Kärnavfallsfonden beakta möjligheten till avräkning. Fondmedel ska betalas ut under första månaden i det kvartal som utbetalningen avser.

Skälen för förslaget

En möjlighet till avräkning bör införas

Av finansieringsförordningen följer att utbetalningar från kärnavfallsfonden för en reaktornnehavare som huvudregel ska ske i förskott för varje kalenderkvartal medan inbetalningar ska ske kvartalsvis senast en månad efter varje kalenderkvartals utgång. För övriga

avgiftsskyldiga tillståndshavare ska inbetalningen ske årsvis senast en månad efter varje kalenderårs utgång medan utbetalningstidpunkten är samma som för en reaktorinnehavare. Även utbetalningar från Studsviksfonden ska som huvudregel ske i förskott för varje kvartal. Det innebär att det sker stora likvida flöden ut ur kärnavfallsfonden i månaden före varje kvartal och sedan stora flöden in till fonden igen i slutet av första månaden i varje kvartal. När det gäller Studsviksfonden så sker inte några inbetalningar till fonden men däremot utbetalningar.

Likvida flöden är förknippade med både transaktionskostnader och risken att skapa marknadspåverkan till följd av påtvingade försäljningar eller köp av värdepapper. Stora transaktioner i värdepapper kan leda till att utbud och efterfrågan ökar i det enskilda värdepapperet, vilket i sin tur kan skapa en oönskad effekt på priset. Att på kort tid tvingas sälja ett värdepapper som har låg efterfrågan kan pressa ned priset, vilket försämrar resultatet av affären. På samma sätt kan köpet av ett värdepapper som har låg efterfrågan pressa upp priset, vilket ger ett högre anskaffningsvärde och på så sätt ett sämre resultat. Varje enskilt köp eller försäljning av värdepapper är också förenat med både en administrativ kostnad, till följd av nerlagda arbetsinsatser, och en transaktionskostnad.

En möjlighet att avräkna inbetalningar av kärnavfallsavgifter mot utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter bör införas. För att det ska vara möjligt bör även tidpunkten för utbetalningar av fondmedel som är hänförliga till kärnavfalls- eller Studsviksavgifter ändras så att dessa betalas ut under första månaden i det kvartal som utbetalningen avser. Utbetalningarna kommer då att ske samma månad som inbetalningarna görs. För att möjliggöra avräkning behöver alltså utbetalning av medel hänförliga till kärnavfallsavgifter eller Studsviksavgifter ske första månaden i varje kvartal, i stället för sista månaden i varje kvartal som det är i dag.

På detta sätt kommer flödet av kärnavfallsavgifter till kärnavfallsfonden och flödet av fondmedel från kärnavfalls- och Studsviksfonden att minska. Detta kommer i sin tur att innebära färre transaktioner och en minskad administrativ börda för såväl tillståndshavarna som Kammarkollegiet och Kärnavfallsfonden. Det kommer också att främja värdet i framför allt kärnavfallsfonden, genom påtagligt minskade transaktionskostnader.

Avräkningen bör hanteras hos Kärnavfallsfonden

Hanteringen av in- och utbetalningar från kärnavfallsfonden sköts i dag av Kärnavfallsfonden. Kärnavfallsavgiftens storlek för en reaktorinnehavare beräknas av Kärnavfallsfonden baserat på den energideklaration som reaktorinnehavaren lämnar in i början av varje kalenderkvartal. För övriga tillståndshavare bestäms kärnavfallsavgifter av Riksgälden för en period om tre kalenderår i taget. Utbetalningar från kärnavfallsfonden och Studsviksfonden verkställs av Kärnavfallsfonden på begäran av Riksgälden.

Eftersom all in- och utbetalning av medel från fonden sker hos Kärnavfallsfonden bör det praktiska genomförandet med avräkning också hanteras av denna myndighet. Om de medel som en tillståndshavare ska tillföra kärnavfallsfonden ett visst kvartal överstiger det belopp som ska betalas ut från kärnavfallsfonden eller Studsviksfonden under samma

kvartal, ska Kärnavfallsfonden räkna fram mellanskillnaden och därefter informera tillståndshavaren vilket belopp som ska betalas. Om det belopp som ska betalas ut i stället överstiger det belopp som ska betalas in, ska Kärnavfallsfonden räkna fram mellanskillnaden och därefter själv verkställa utbetalningen av detta belopp till tillståndshavaren.

8 Ikraftträdande

Förslag: Förordningsändringen ska träda i kraft den 1 december 2024.

Skälen för förslaget: Om Kärnavfallsfonden ska kunna beakta avräkning under första kvartalet 2025, behöver ändringarna träda i kraft senast den 1 december 2024. Ett senare ikraftträdande innebär att medel kommer att betalas ut i slutet av december 2024, vilket förhindrar avräkning under efterföljande kvartal. Förordningen föreslås därför träda i kraft den 1 december 2024.

9 Konsekvensanalys

Konsekvenser för statliga myndigheter

Förslaget innebär att inbetalningar till kärnavfallsfonden och utbetalningar från kärnavfallsfonden eller Studsviksfonden får avräknas mot varandra. Kärnavfallsfonden föreslås bli ansvarig myndighet för att genomföra avräkningen, vilket innebär nya uppgifter för Kärnavfallsfonden. Uppgiften är sannolikt också av en sådan karaktär att Kärnavfallsfonden kan delegera den till Kammarkollegiet, vilket i sådana fall skulle innebära ytterligare arbete för kollegiet. Samtidigt innebär ett avräkningsförfarande en påtaglig minskning av de transaktioner till och från kärnavfallsfonden som myndigheterna behöver utföra. Sammantaget förväntas förslaget leda till effektivitetsvinster och minskade administrativa kostnader för Kärnavfallsfonden och Kammarkollegiet.

Riksgäldskontorets uppgift, att besluta om utbetalningar från kärnavfallsfonden, förändras inte genom förslaget.

De statliga myndigheter som har rätt att ansöka om medel från kärnavfallsfonden kommer att gynnas av förslaget, eftersom en avräkningsmöjlighet förväntas innebära att kärnavfallsfondens värde ökar. Därmed ökar även de disponibla medlen i fonden.

Konsekvenser för kommuner och ideella föreningar

När det gäller kommuner och ideella föreningar så har de rätt att ansöka om medel från kärnavfallsfonden för vissa kostnader. Däremot betalar de inte någon kärnavfallsavgift och gör därför inte några inbetalningar till fonden. Någon avräkning kommer därför aldrig bli aktuell för dessa aktörer.

Ett avräkningsförfarande innebär en minskning av antalet transaktioner och därmed även av transaktionskostnaderna, vilket har en positiv inverkan på kärnavfallsfondens värde. Att värdet på fonden ökar kommer i sin tur att gagna kommuners och ideella föreningars möjlighet att ansöka om medel från fonden eftersom mängden medel att fördela ökar.

Konsekvenser för tillståndshavarna

Om utbetalning av medel från kärnavfallsfonden eller Studsviksfonden sker första månaden i varje kvartal, kommer tillståndshavarna att ta del av medlen vid en senare tidpunkt än i dag. Detta innebär att tillståndshavarna inte kommer att ha tillgång till medel från fonden under hela den period som medlen är avsedda för. Dessutom förlorar tillståndshavarna ränteintäkter, eftersom medlen överförs till dem vid en senare tidpunkt.

Ett avräkningsförfarande kan dock även vara till fördel för tillståndshavarna. En senareläggning av utbetalningen innebär att medlen kommer finnas kvar i kärnavfallsfonden eller Studsviksfonden under en längre tid med möjlighet att förränta sig där. Dessutom innebär färre transaktioner minskade transaktionskostnader och marknadsrisker, vilket kommer att ha en positiv effekt på värdet i kärnavfallsfonden.

Sammantaget kommer föreslagna ändringar att ha en positiv ekonomisk effekt för tillståndshavarna.